د پوهنې وزارت
د تعليمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساينس د مرکز معينيت
د تعليمي نصاب د پراختيا او درسي
کتابونو د تاليف لوی رياست

د رسامۍ هنر

څلورم ټولګی

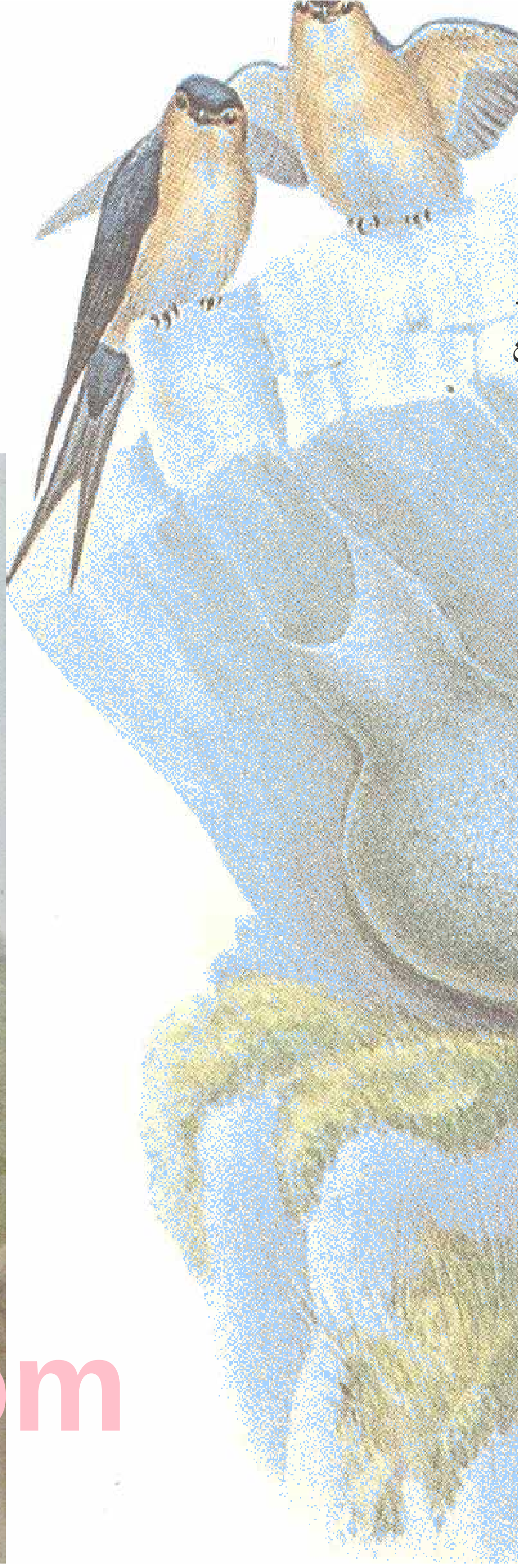

د چاپ کال: ۱۳۹۰ هـ . ش.

Ketabton.com

د پوهنې وزارت
د تعلیمي نصاب، د ښوونکو د روزنې
او د ساینس د مرکز معینیت
د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي
کتابونو د تالیف لوی ریاست

د رسامۍ هنر

څلورم ټولګی

د چاپ کال : ۱۳۹۰ هـ . ش.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب د تالیف، څېړنې او تدقیق کمېټې

لیکوالان:

۱. محمد ظاهر طاهري د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت آمر.

۲. سید انور مېچنخېل د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.

۳.

تایید او مطالعه:

ملي شورا:

د ولسي او مشرانو جرګو د دیني چارو، پوهنې او لوړو زده کړو د کمیسیونونو غړي.

د علومو اکاډمي:

سرڅېړونکی عبدلواجد واجد د علومو اکاډمی د ژبو او ادبیاتو د مرکز رئیس.

د څېړنې او تدقیق کمېټې:

د کابل پوهنتون:

پوهندوی محمد رفیق رفیق د کابل پوهنتون د ژبو او ادبیاتو د پښتو څانګې استاد.

د پوهنې وزارت:

۱. سعدالدین شپون د پوهنې وزارت مشاور.

۲. نفیسه پوپلزۍ د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړې.

۳. محمد غالب الله یار د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د هنرونو د دیپارتمنت علمي غړی.

۴. **اډیټور:** د سر مؤلف مرستیال سید محمود کارګر د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف ریاست د پښتو د دیپارتمنت علمي غړی.

۵. محمد شفیق برنا یار د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکی.

۶. بلقیس احمدي د هنرونو د مسلکي لیسي ښوونکې.

د محتویاتو، سیاسي، فرهنګي او دیني برخو د څېړنې او کره کتنې کمېټې:

- ډاکټر عطاء الله واحدیار د پوهنې وزارت ستر سلاکار او د نشراتو رئیس.
- دوکتور محمد یوسف نیازي د پوهنې وزارت سلاکار .
- دمؤلف مرستیال محمد سهراب دایدار.

د څېړنې او تدقیق د څارنې کمېټه:

- دکتور اسدالله محقق د تعلیمي نصاب د پراختیا، د ښوونکو د روزنې او د ساینس مرکز معین
- دکتور شېر علي ظریفي د تعلیمي نصاب د پراختیا د پروژې مسؤول
- د سرمؤلف مرستیال عبدالظاهر ګلستاني د تعلیمي نصاب د پراختیا او درسي کتابونو د تالیف لوی رئیس

کمپوز او ډیزاین: میر محمد سهیل انصاري، حمید الله غفاري

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي سرود

دا وطـــن افغانـــستـان دی — دا عـــزت د هـــر افغـــان دی
کـور د سـولې کـور د تـورې — هـــر بچـــی یـــې قهرمـــان دی
دا وطـن د ټولـو کـور دی — د بلوڅـــــــو د ازبکـــــــو
د پـــښتـون او هـــزاره وو — د ترکمنـــــو د تاجکـــــو
ورسـره عـرب، ګوجـر دي — پامیـــــریان، نورستانیــــــان
براهــوي دي، قزلبـاش دي — هــم ایمــاق، هــم پـشه یـان
دا هیـــواد بــه تـل ځلیـږي — لکـــه لمـــر پـــر شـــنه آسمـــان
پـه سینـــه کــې د آسیــا بــه — لکـــــه زړه وي جـــــاویدان
نــوم د حــق مــودی رهبـــر — وایــو الله اکبــر وایــو الله اکبـــر

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د پوهنې د وزیر پیغام

ګرانو ښوونکو او زده کوونکو،

ښوونه او روزنه د هر هېواد د پراختیا او پرمختګ بنسټ جوړوي. تعلیمي نصاب د ښوونې او روزنې مهم توکی دی چې د علمي پرمختګ او ټولنې د اړتیاوو له مخې رامنځته کیږي. څرګنده ده چې علمي پرمختګ او ټولنیزې اړتیاوې تل د بدلون په حال کې وي. له دې امله لازمه ده چې تعلیمي نصاب هم علمي او رغنده انکشاف ومومي. البته نه ښايي چې تعلیمي نصاب د سیاسي بدلونونو او د اشخاصو د نظریو او هیلو تابع شي.

دا کتاب چې نن ستاسو په لاس کې دی، پر همدې ارزښتونو چمتو او ترتیب شوی دی. علمي ګټورې موضوعګانې پکې زیاتې شوې دي. د زده کړې په بهیر کې د زده کوونکو فعال ساتل د تدریسي پلان برخه ګرځېدلې ده.

هیله من یم دا کتاب له لارښوونو او تعلیمي پلان سره سم د فعالې زده کړې د میتودونو د کارولو له لارې تدریس شي او د زده‌کوونکو میندې او پلرونه هم د خپلو لوڼو او زامنو په باکیفیته ښوونه او روزنه کې پرله پسې ګډه مرسته وکړي چې د پوهنې د نظام هیلې ترسره شي او زده‌کوونکو او هېواد ته ښې بریاوې ور په برخه کړي.

زه پر دې ټکي پوره باور لرم چې زموږ ګران استادان او ښوونکي د تعلیمي نصاب په رغنده پلي کولو کې ستره دنده او درونده مسؤولیت لري.

د پوهنې وزارت تل زیار کاږي چې د پوهنې تعلیمي نصاب د اسلام د سپېڅلي دین له بنسټونو، د وطن دوستۍ د پاک حس په ساتلو او علمي معیارونو سره سم د ټولنې د څرګندو اړتیاوو له مخې پراختیا ومومي.

په دې ډګر کې د هېواد له ټولو علمي شخصیتونو، د ښوونې او روزنې له پوهانو او د زده‌کوونکو له میندو او پلرونو څخه هیله لرم چې د خپلو نظریو او رغنده وړاندیزونو له لارې زموږ له مؤلفانو سره د درسي کتابونو په لا ښه تالیف کې مرسته وکړي.

له ټولو هغو پوهانو څخه چې ددې کتاب په چمتو کولو او ترتیب کې یې مرسته کړې، له ملي او نړیوالو درنو موسسو، او نورو ملګرو هېوادونو څخه چې د نوي تعلیمي نصاب په چمتو کولو او تدوین او د درسي کتابونو په چاپ او وېش کې یې مرسته کړې ده، مننه او درناوی کوم.

ومن الله التوفیق

فاروق وردګ

د افغانستان د اسلامي جمهوریت د پوهنې وزیر

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

شمیر		مخ
۱-	لومړی لوست:	۲-۱
۲-	دوهم لوست:	۴-۳
۳-	دریم لوست:	٦-۵
۴-	څلورم لوست:	۸-۷
۵-	پنځم لوست:	۱۰-۹
٦-	شپږم لوست:	۱۲-۱۱
۷-	اووم لوست:	۱۴-۱۳
۸-	اتم لوست:	۱٦-۱۵
۹-	نهم لوست:	۱۸-۱۷
۱۰-	لسم لوست:	۲۰-۱۹
۱۱-	یوولسم لوست:	۲۲-۲۱
۱۲-	دوولسم لوست:	۲۴-۲۳
۱۳-	دیارلسم لوست:	۲٦-۲۵
۱۴-	څوارلسم لوست:	۲۸-۲۷
۱۵-	پنځلسم لوست:	۳۰-۲۹
۱٦-	شپاړسم لوست:	۳۲-۳۱
۱۷-	اوو لسم لوست:	۳۴-۳۳

۱۸- اتلسم لوست: ۳۶-۳۵
۱۹- نولسم لوست: ۳۸-۳۷
۲۰- شلم لوست: ۴۰-۳۹
۲۱- یو ویشتم لوست: ۴۲-۴۱
۲۲- دوه ویشتم لوست: ۴۴-۴۳
۲۳- درویشتم لوست: ۴۶-۴۵
۲۴- څلېرویشتم لوست: ۴۸-۴۷
۲۵- پنځه ویشتم لوست: ۵۰-۴۹
۲۶- شپږ ویشتم لوست: ۵۲-۵۱
۲۷- اوه ویشتم لوست: ۵۴-۵۳
۲۸- اته ویشتم لوست: ۵۶-۵۵
۲۹- نه ویشتم لوست: ۵۷
۳۰- دېرشم لوست: ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړی لوست

خربوزه

موخه: دپنسل په واسطه دخربوزې دباندنیو کرښو له انځور ولو او هغې ته له پر داز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کېدل.

پوښتنې:

- خربوزې کوم رنګونه لري؟
- دکال په کوم فصل کې خربوزې پیدا کېږي؟

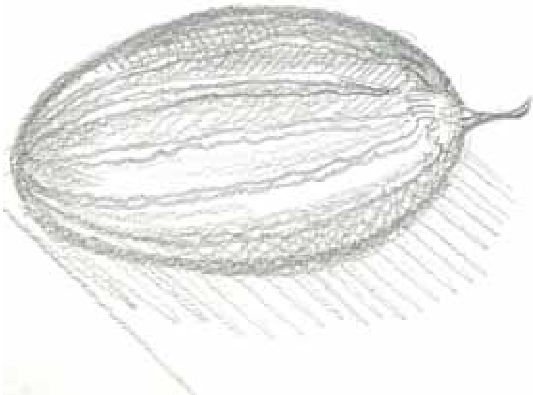

ګران ښوونکی دې:

دیوه هندسي چوکاټ په دننه کې د خربوزې دانځورولو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او له هندسي وسایلو نه په ګټه اخیستنه دې د ټولګي په توره دړه دخر بوزې شکل انځوراو سکیچ کړي. زده کوونکي دې دهغه په رسمولو وګماري.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې لومړی په محوري خطونو دخربوزې شکل اندازه کړي، وروسته دې دهغې باندیني خطونه انځور او پرداز ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

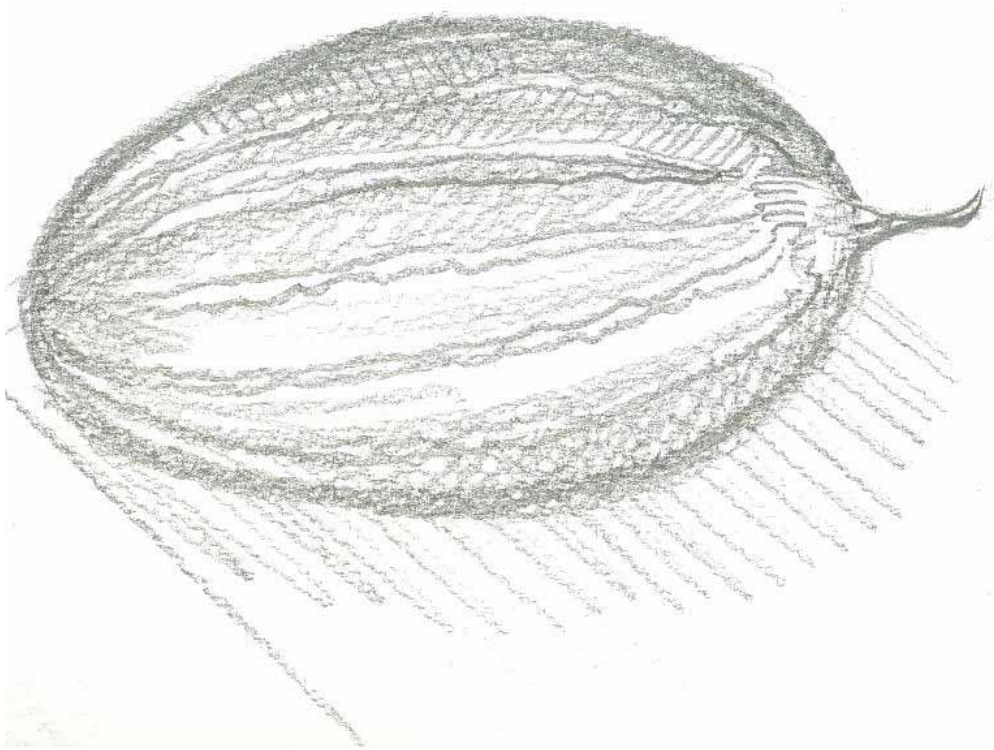

ارزونه:

- د پورتني شکل سمه ليدنه.
- د باندنيو خطونو سم درک.

کورنۍ دنده: زده کوونکي دې نيمه شوې خربوزه له خپل فکرڅخه انځور کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دویم لوست

خربوزه

موخه: د خربوزې له انځور ولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشناکول.

پوښتنې:

- د خربوزې دجوړښت او رنګ په اړه څه ویلی شئ؟
- له کومو ولایتونو څخه خربوزې کابل ته راوړل کیږي؟

ګران ښوونکی دې:

د خربوزې د جوړښت او رنګونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي. دانځور ولو او د رنګه کولو په وخت کې دې ورته مسلکي لارښوونه وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل انځور او دښوونکي په لارښونه رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- په رنګونو پوهيدنه او په مناسبو ځايونو کې ورڅخه ګټه اخيستنه.
- د کاغذ تناسب په پام کې نيول شوی دی.

کورنۍ دنده: يوه خربوزه انځور او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دریم لوست

د فیل ککرۍ

موخه: د فیل دککرۍ د باندنیو خطونو له انځور ولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- په انځورولو کې دفیل ککرۍ ښه موډل دی، که وي ولې؟
- دپیل د غټوالی او زور په هکله څه ویلی شئ؟

ښاغلی ښوونکی دې:

دهنري فورم په نظر کې نیولو سره د پیل ککرۍ د ټولګي په توره دړه سکیچ کړي او بیادې زده کوونکي په ډلو وویشي. هره ډله دې د توري دړې او د کتاب انځور په پام کې ونیسي. کار دې پیل کړي. دهرې ډلې په کار باندې دې وغږېږي چې د دوی د تشویق سبب شي.

فعالیت:

د زده کوونکو هره ډله دې د فیل د ککرۍ په اړه فکر وکړي او بیا دې د توري دړې او دکتاب د انځورونو نه په کته اخیستنه دفیل ککرۍ سکیچ کړي او وروسته دې هره ډله خپل کار نوروته ور وښيي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- دفیل دککرۍ باندني خطونه سم کارول شوي دي؟
- دهنری اثر پاکوالی او نظافت په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: له کورنیو حیواناتو څخه یو انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورم لوست

د فیل ککرۍ

موخه: د فیل دککرۍ د باندنیو کرښو له انځورولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- فیلان په کومو ځایونو کې ژوند کوي؟
- زموږ په ګران هیواد کې پیلان شته؟

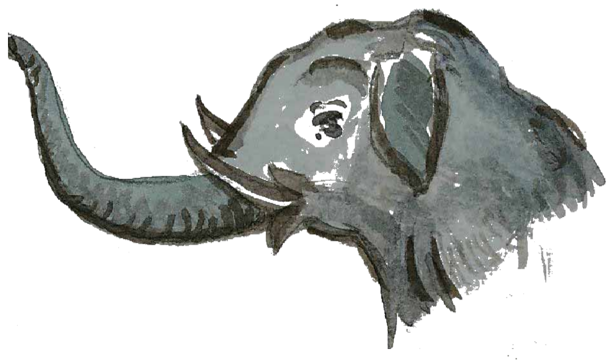

ګران ښوونکی دې:

دسوالونو سم ځوابونه زده کوونکو ته ووایي او دانځور ولو په لارو چارو دې يې وپوهوي. دانځورولو او د رنګه کولو په وخت کې دې له دوی سره لازمه مرسته وکړي!

فعالیت:

دکتاب شکل ته په ځیر وګورئ او په سکیچ کولو یې پیل وکړئ او د ښوونکي په مرسته يې د رنګه کولو هڅه وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

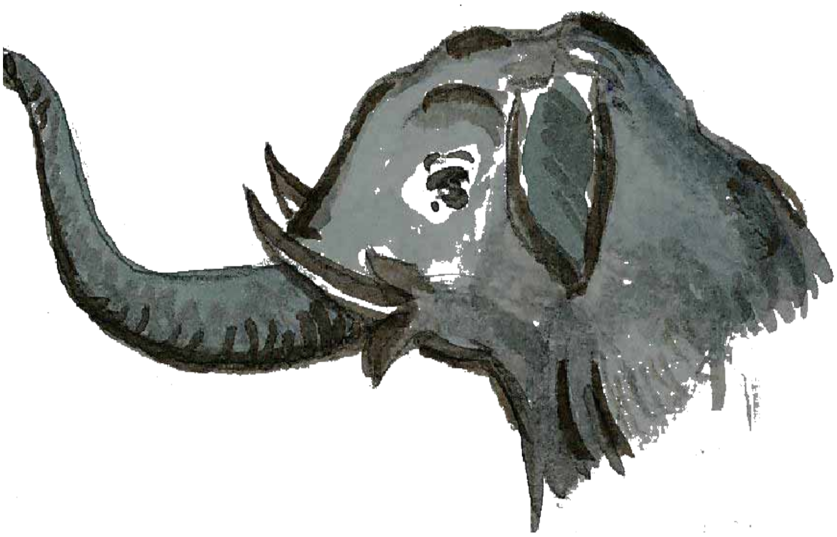

ارزونه:

- له رنګه کولو سره مینه
- دسوالو سم ځوابونه

کورنۍ دنده: یو فیل انځور او رنګه کړئ!

پنځم لوست

توربانجن

موخه: دتوربانجن له سکیچ او پرداز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کیدل.

پوښتنې:

- تور بانجن ونه لري که بوټي؟
- دتوربانجن پوټکی او خواړه کوم رنګونه لري؟

ښاغلی ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو وویشي او هره ډله دې په چوکاټ کې دننه په سکیچ او رنګه کولو وغړیږي. خپل کارونه دې نورو ډلوته وښیي. دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې له رنګونو څخه په خپلو ځایونو کې کار واخلي.

فعالیت:

زده کوونکي دې په خپل مینځ کې سره وغږیږي او بیا دې شکل انځور کړي. وروسته دې هره ډله خپل انځورونه نورو ډلو ته ښکاره کړي چې ددوی د هڅونې او تشویق سبب وګرځي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- دچاپيريال له ساده موادو څخه کار اخيستلی شي؟
- په کار کې نوښت شتون درلود؟

کورنۍ دنده: د پورته شکل په شان څو واره تمرين وکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږم لوست

لاسي کار

موخه: د توربانجڼ دلاسي کار سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- له کومو شیانو څخه توربانجڼ په لاسونو جوړ ولی شئ؟
- په کومو رنګونو توربانجڼ رنګیږي؟

ګران ښوونکی دې:

دلاسي کار (ټکنالوژی) په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي او هم دې دجوړولو په وخت کې له دوی سره مرسته وکړي. زده کوونکو ته دې لارښوونه وکړي چې د کاغذ او داسې نورو څخه د پورتني لاسي کار په جوړولو کې استفاده وکړي. د سیمه ییزو توکو لکه ختې، کاغذ، اومقوا څخه دې استفاده وکړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې له ختې او یا کاغذ څخه توربانجڼ جوړ او هغه دې رنګه کړي او دښوونکي د لارښوونو څخه دې ګټه واخلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

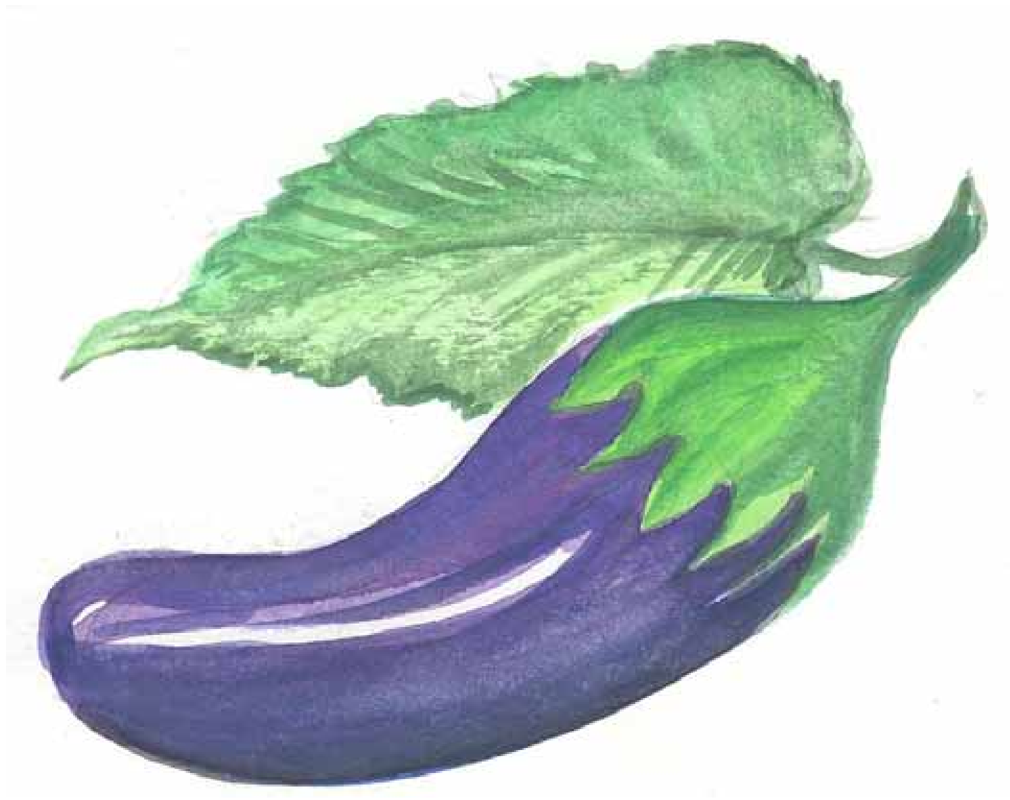

ارزونه:

- د لاسي کار په جوړولو کې نوښتګري (ابتکار).
- د چاپېریال له موادو څخه سمه ګټه اخیستنه.

کورنۍ دنده: د خپلې خوښې یوه سبزي له موادو څخه په لاس جوړه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم لوست

مڼه او پاڼه

موخه: دمڼې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره دزده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- مڼه دڅه شي نه لاس ته راځي؟
- دمڼې خوړل څه ګټه لري؟

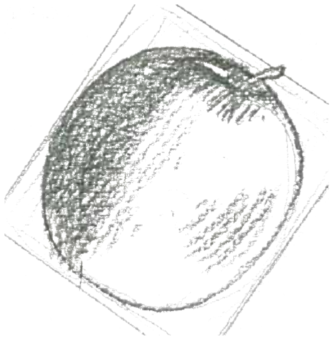

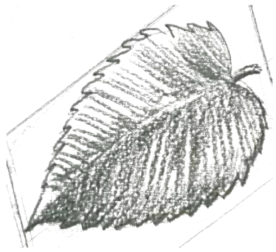

ښاغلی ښوونکی:

مڼه دکتاب له مخې دټولګي په توره دړه دهغې له اساساتوسره انځور کړئ او دسکيچ، سيوري او روښنايي په هکله يې دوی ته معلومات ورکړئ او دلاندې فعاليت په سرته رسولو کې دوی ته لارښوونه وکړئ!

فعاليت:

دمڼې دانځورولو په وخت کې دټولګي دتورې دړې انځورته په ځير وګورئ او دکتاب اوتورې دړې نه په ګټې اخيستنه کار پيل کړئ! د تکميل نه وروسته هغې ته پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

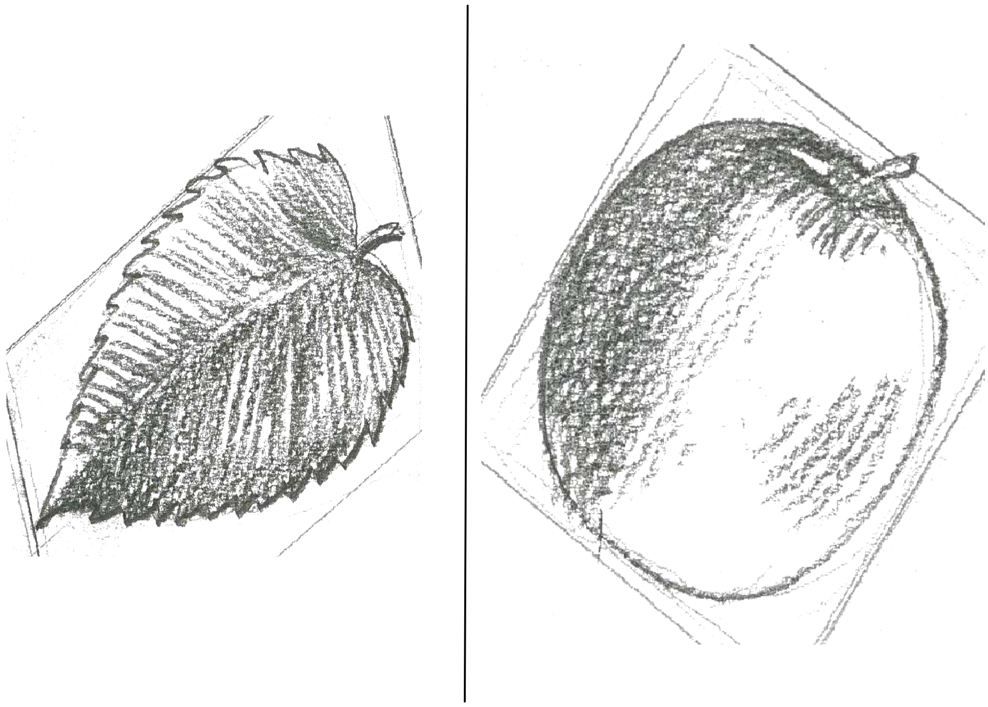

ارزونه:

- د چوکاټ په دننه کې دخطونو د سکیچ په پام کې نیول.
- په پورتني شکل کې دسیوري اوروښنایي او پرداز ښودل.

کورنۍ دنده: پورتنی شکل یو وار بیا تمرین کړئ!

اتم لوست

ونه او پاڼه

موخه: دونې او دهغې دپاڼې له انځورولو سره د زده کوونکو بلديدل.

پوښتنې:

- دمڼې ونه د کال په کوم فصل کې ، پاڼې اوګلان کوي؟
- د هيواد په کومو سيمو کې مڼې ښه او په زړه پورې وده کوي؟

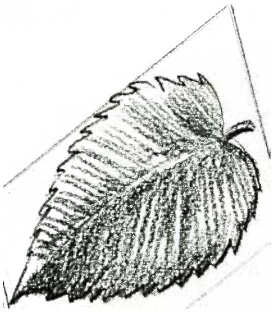

ښاغلی ښوونکی:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي. دونې او دهغې دپاڼې، سکيچ او باندني خطونو په هکله دې خبرې وکړي اوپه انځورو لودې لګيا شي د انځورولو وروسته دهرې ډلې رسمونه د ميز په سر يا په ديوال وځړوئ چې دوې دخپلو انځورونو ننداره وکړي. دا کار ددوی دهڅونې او تشويق سبب ګرځي.

فعاليتونه:

هره ډله دې له مشورې وروسته په انځورولو پيل وکړي. لومړی دې انځور په تت (خفيف) ډول انځور کړي او بيا دې په ډير زغم هغې ته دسيوري او روښنايي په انځورولو لګيا شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

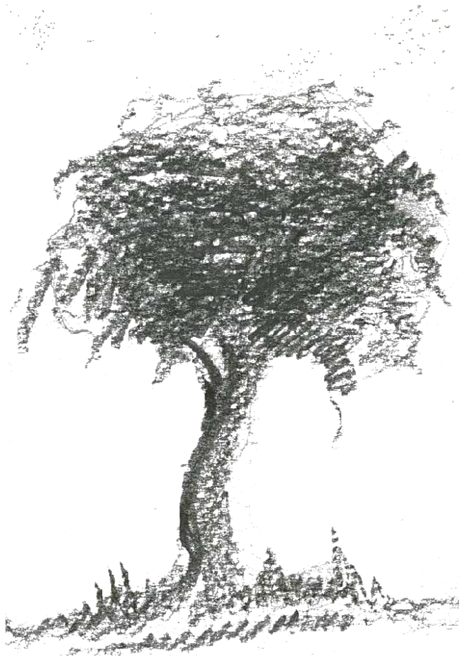

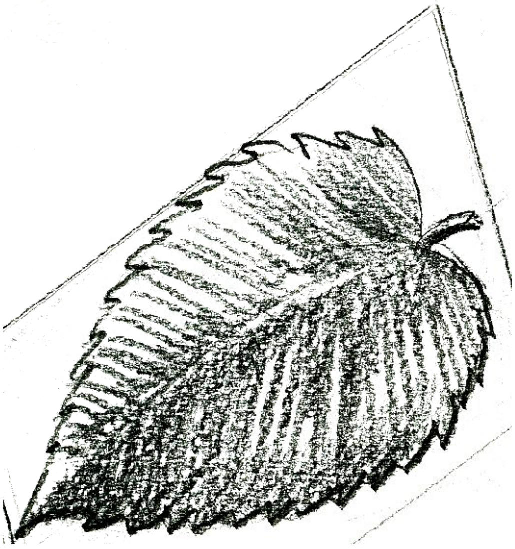

ارزونه:

- د زده کونکو نوښتګر حس.
- له تتو او روښانه خطونو څخه ګټه اخیستنه.

کورنۍ دنده: د منې ونه او د هغې پاڼه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم لوست

ونه او مڼه

موخه: د منې د رنګه کولو او دهغې د ونې له انځور ولو سره د زده‌کوونکو اشنا کېدل.

پوښتنې:

- دمنې او د هغې د پاڼو رنګونه څه توپیر لري؟
- په مڼه او ونه کې يې کوم رنګونه ترسترګو کیږي؟

ګرانو ښوونکو!

مڼه او دهغې ونه په زده کوونکو انځور کړئ او درنګه کولو په وخت کې لـه دوی سره لازمه مرسته وکړئ انځورو نه يې په ټولګي کې دزده کوونکو دننداري لپاره وځړوئ! کارونه يې وارزوئ او درنګه کولو په وخت کې ورته لازمه لار ښوونه وکړئ!

فعالیتونه:

زده کوونکي دې دکتاب رسم ته په ځير سره وګوري او هغه دې په تتو(خفيفو) خطونو سکيچ کړي. بيا دې په رنګه کولو لاس پورې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- د انځورنظافت او پاکوالی په پام کې نیول.
- د پورتني شکل په شان رنګ شوي دي؟

کورنۍ دنده: رنګونه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم لوست

رومي بانجان

موخه: د رومي بانجان د باندنيو خطونو دانځور ولو، چوکاټ بندی او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د رنګولو په وخت کې څه احساس درته پيدا کېږي؟
- د رومي بانجان خوړل څه ګټه لري؟

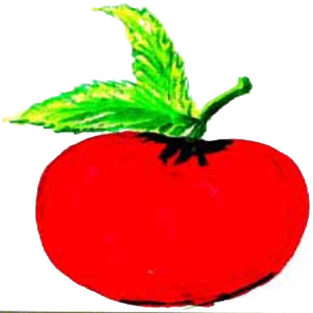

ښاغلوښووونکو!

زده کوونکي وپوهوئ چې د رنګه کولو په وخت کې له پوره زغم څخه کار واخلي او خپل رسمونه په ډېر غور سره انځور او رنګه کړي. که چيرې په يوه درسي ساعت کې يې رسمونه بشپړ نه شول، کولای شي چې هغه په کورکې دکورنۍ دندې په وخت کې بشپړ کړي. زده کوونکو ته د رنګونو د کارولو لارې چارې ورزده کړئ او د رنګونو په خپل ځای کارونه دوی ته وښياست.

فعاليتونه:

زده کونکي دې رومي بانجان په غور او دقت سره سکيچ کړي او مناسب رنګونه دې په خپلو ځايونو کې وکاروي. که چيرې د زده کوونکو انځورونه بشپړ نه شول هغه دې په کور کې رنګ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

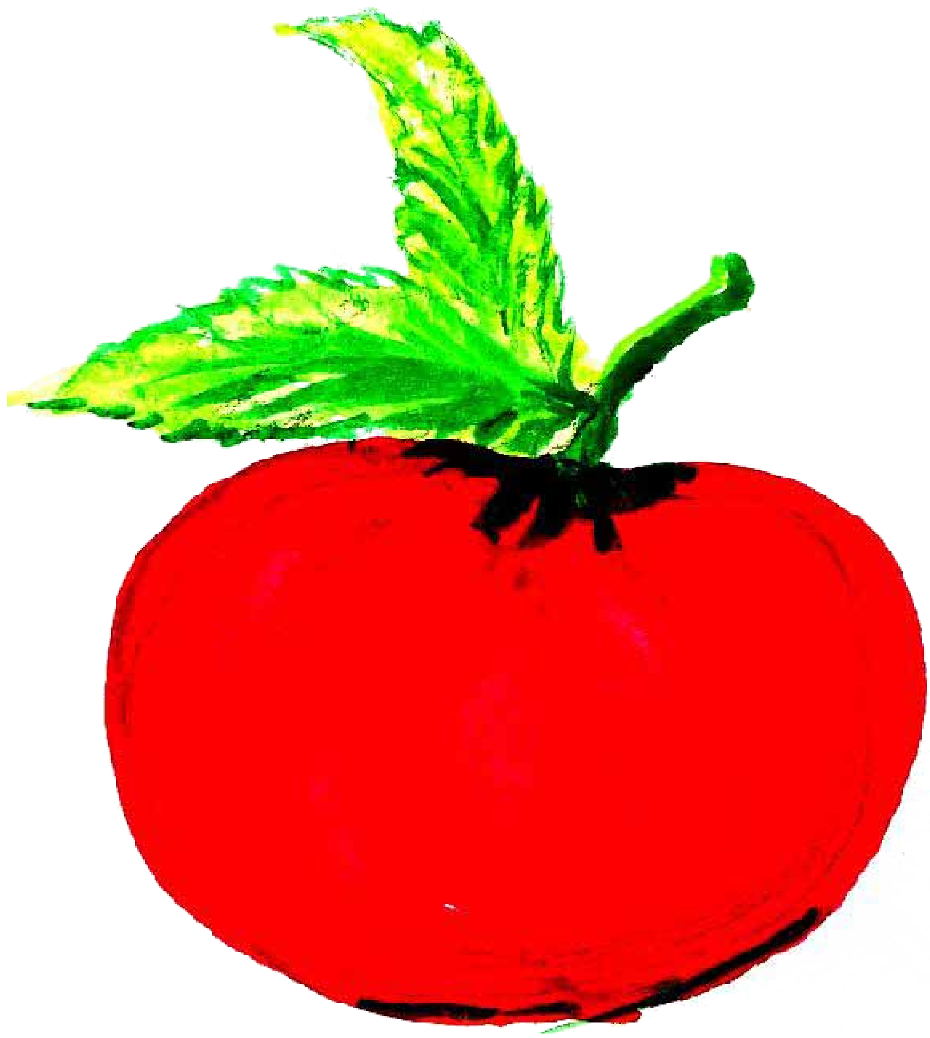

ارزونه:

- د کاغذ تناسب په پام کې نیول شوی دی؟
- رنګونه په مناسبو ځایونو کې کار ول شوي دي؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوولسم لوست

د الوتونکي ککرۍ

موخه: د الوتونکو له انځورولو او پرداز ورکولو سره بلدیدل.

پوښتنې:

- لاندې انځور په کومو رنګونو رنګوئ؟
- الوتونکي چیرې اوسیږي؟

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکي په ډلو وویشي او هره ډله دې د الوتونکو په هکله فکر وکړي. وروسته دې پورتنی انځور وکاږي. دهرې ډلې کار دې نورو ډلو ته ور وښیي چې ددوی استعدادونه را وپاریږي.

فعالیتونه:

د زده کوونکو هره ډله دې له پورتنیو شکلونو څخه یو پخپله خوښه انځور کړي او بیا دې د پرداز په واسطه سیوری اوروښنایي پکې وښیي او نورو ډلو ته دې ښکاره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

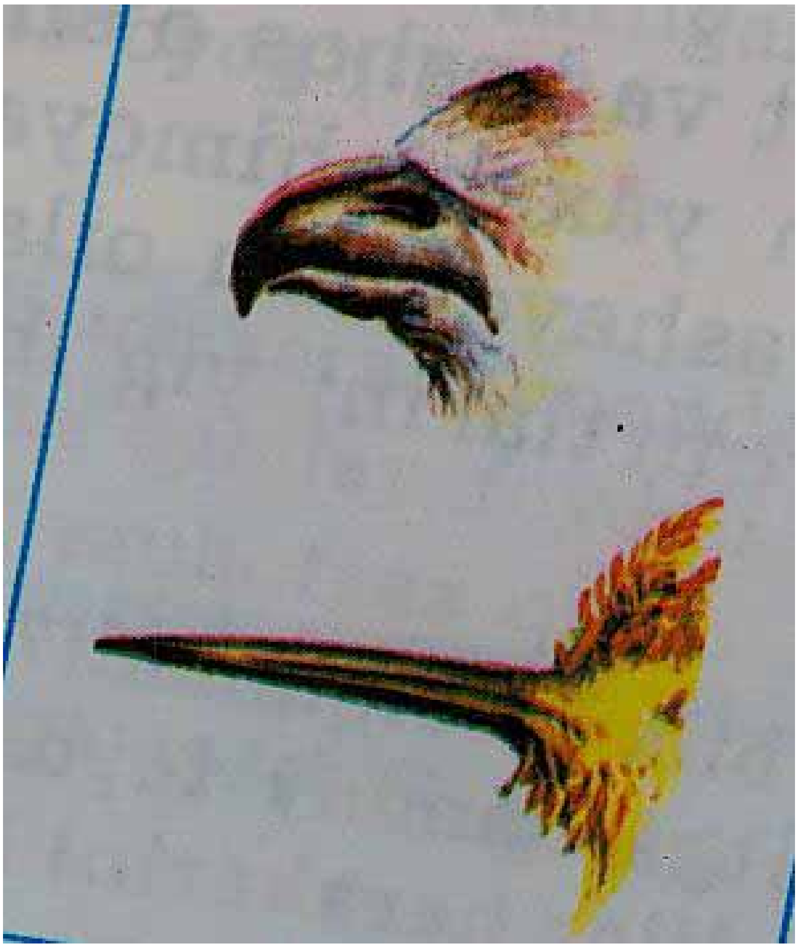

ارزونه:

- په شکل کې د پرداز په مرسته سيورى او روښنايي په پام کې نيول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د يوه الوتونکي ککره انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دولسم لوست

الوتونکی

موخه: د سکیچ کولواو دپردازونو په مرسته د سیوري اوروښنایي له انځور ولو سره د زده کوونکو اشناکول.

پوښتنې:

- کورني او دشتي الوتونکي څه توپیر سره لري؟
- هغه الوتونکي چې زموږ په هیواد کې پیدا کیږي نومونه یې واخلئ؟

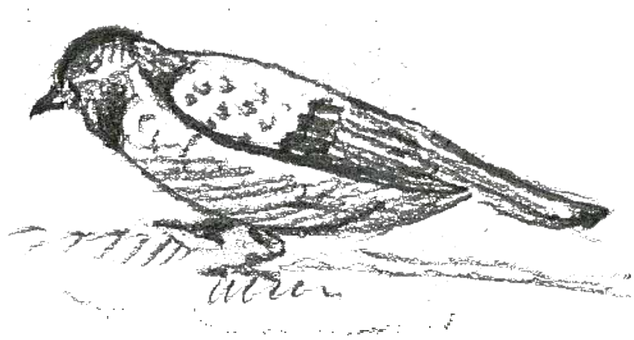

ښاغلی ښوونکی دې:

دپوښتنو سم ځوابونه زده کوونکو ته ووایي.

دوی ته دې سپارښتنه وکړي چې دسکیچ کولو،پرداز، ښکلا، سیورې اوروښنایي د انځور ولو سمې لارې چارې زده کړي او دوی د بېلو بېلو برخو د اندازه کولو سره اشنا کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې د تناسب ارخونه په پام کې ونیسي او دښوونکي په لارښوونه دې د پورتني شکل په انځورولواو پرداز ورکولو پیل وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

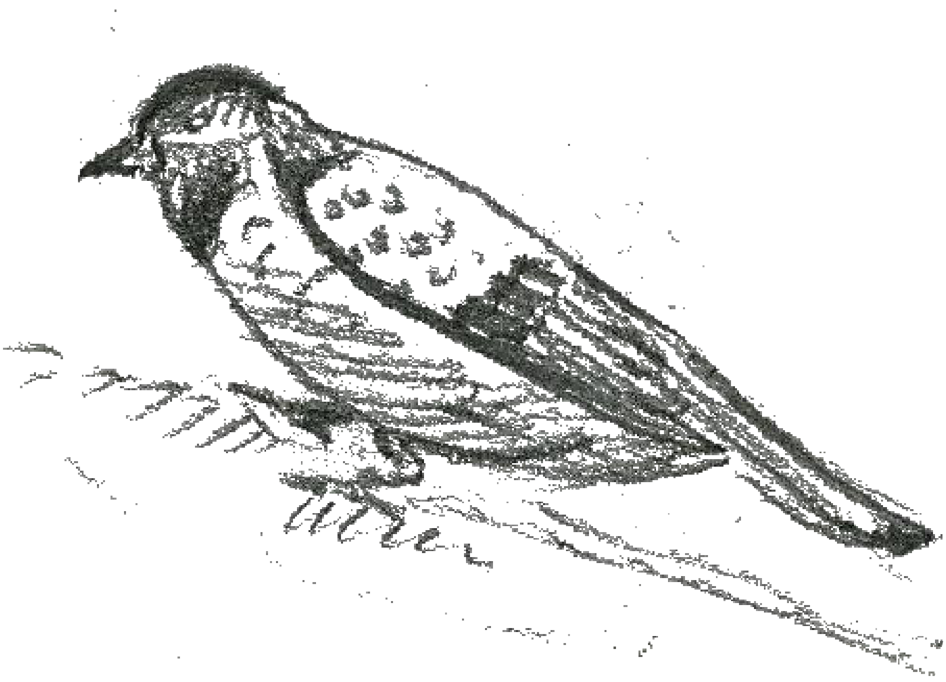

ارزونه:

- زده کوونکو د مختلفو شکلونو له انځورولو څخه څومره اخیستنه کړیده؟
- تناسب په پام کې نیول شوی دی؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو رسم وکاږئ او ټولګي ته یې راوړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیارلسم لوست

الوتونکی

موخه: دلاندیني شکل د رنګونو او د هغه د باندنیو کرښو له انځور ولوسره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- کوم رنګ مو خوښیږي؟
- په لاندي انځور کې کوم رنګونه وینئ؟

ګرانو ښوونکو!

زده کوونکي په لومړي ګام کې پورتني شکل ته متوجه کړئ چې دوی د شکلونو په تناسب او رنګونو باندې وپوهیږي او هغه په عمل کې پلي کړي.

فعالیتونه:

زده کوونکي دې پورتنی شکل په ځیر وګوري او د هغه دتناسب په نظر کې نیولو سره دې په سکیچ کولو پیل وکړي او بیا دې هغه رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- په ځیرکتیا سره سکیچ ترسره شوی دی؟
- رنګونه د شکل په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

کورنۍ دنده: اسان سکیچونه تمرین کړئ او د ښوونکي له نظره يې تیر کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوارلسم لوست

لاسي کار

موخه: د لاسي کار دجوړولو لپاره د اسکلیټ بندۍ دوړ تیا پیدا کول.

پوښتني:

- هغه مواد چې لاسي شی تري جوړیږي نومونه يي واخلئ؟
- د لاسي کار جوړول څه ګټه لري؟

ګران ښوونکی دې:

د لاسي شیانو په جوړولو کې زده کوونکو ته پوښتني پیدا کیږي نو دوی ته دې سم ځوابونه ووایي او دوی وهڅوي چې دچاپیریال له ساده موادو څخه ګټه واخلي.
داسکلیټ بندۍ په هکله دوی ته لازمه لارښوونه وکړي او بیا دې دوي دخپلو لاسي کارونو رنګه کولو ته وهڅوي!

فعالیت:

زده کوونکي دې تناسب په نظر کې ونیسي او الوتونکي دې اسکلیټ بندي کړي.
وروسته دې يې جوړ او رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

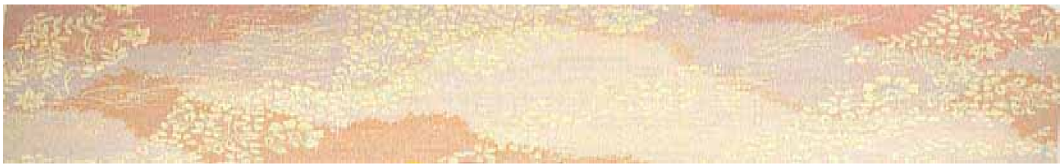

ارزونه:

- د شکل تناسب په نظر کې نیول شوی دی؟
- په شکل کې دچاپیریال له ساده موادو څخه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: له هغو موادو څخه چې ستاسې په چاپیریال کې پیدا کیږي یوالوتونکی مرغه جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنځلسم لوست

د څاروي ککری

موخه: د څارویو د ککری د انځور ولو او له تناسبونو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د څارویو په هکله څه معلومات لرئ؟
- د کورنیو څارویو نومونه واخلئ؟

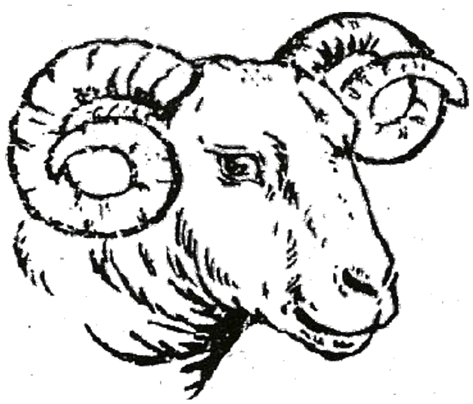

ښاغلو ښوونکو!

زده کوونکو ته د پوښتنو سم ځوابونه ووایئ او د څارویو د ککرۍ د سمو انځور ولو په هکله دوی ته پوره معلومات ورکړئ د هر یو انځور د کتابچې په یوه ګوښه کې اصلاح کړئ!

فعالیت:

زده کوونکي دې له خپلې خوښې سره سم د پنسل په مرسته پورتنی شکل داسې انځور کړي چې تناسبو نه یې په پام کې نیول شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

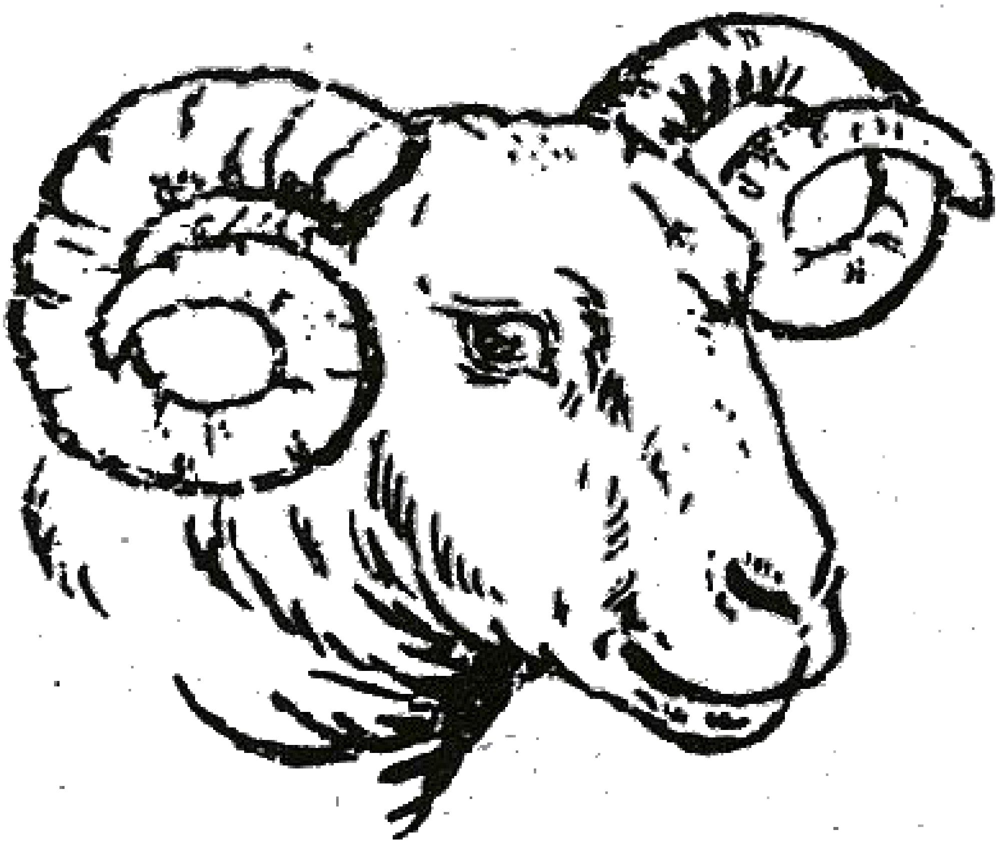

ارزونه:

- د شکل تاکل او دهغه د انځورولو لارې چارې.
- تناسب په پام کې نیول شوی دی.

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو حیوان انځور کړئ!

شپاړسم لوست

د آس د ګکرۍ حرکتونه

موخه: د حرکت په حال کې د آس دګکرۍ له سکیچ کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- آس له کوم ډول حیواناتو څخه دی اوکوم رنګونه په کې لیدل کیږي؟
- آس د خلکو ولې خوښ دی؟

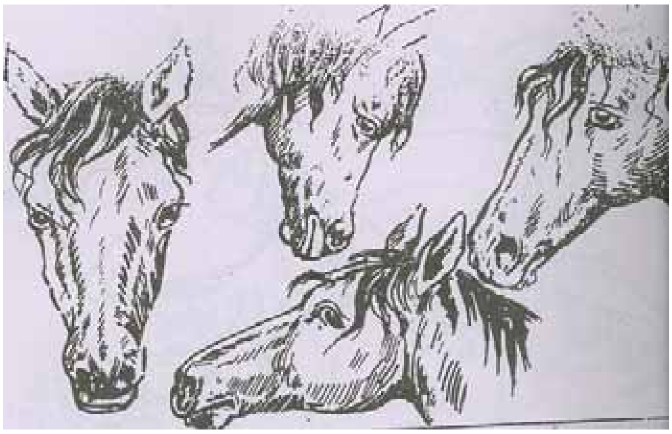

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکي په ډلو وویشه په هره ډله د آس بېل بېل حرکتونه انځور کړه.
تاسې د سیوري او روښنایۍ په انځورولو کې ورسره لازمه مرسته وکړئ!

فعالیت:

د آس له حرکتونو څخه یو حرکت انځور او هغه ته پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

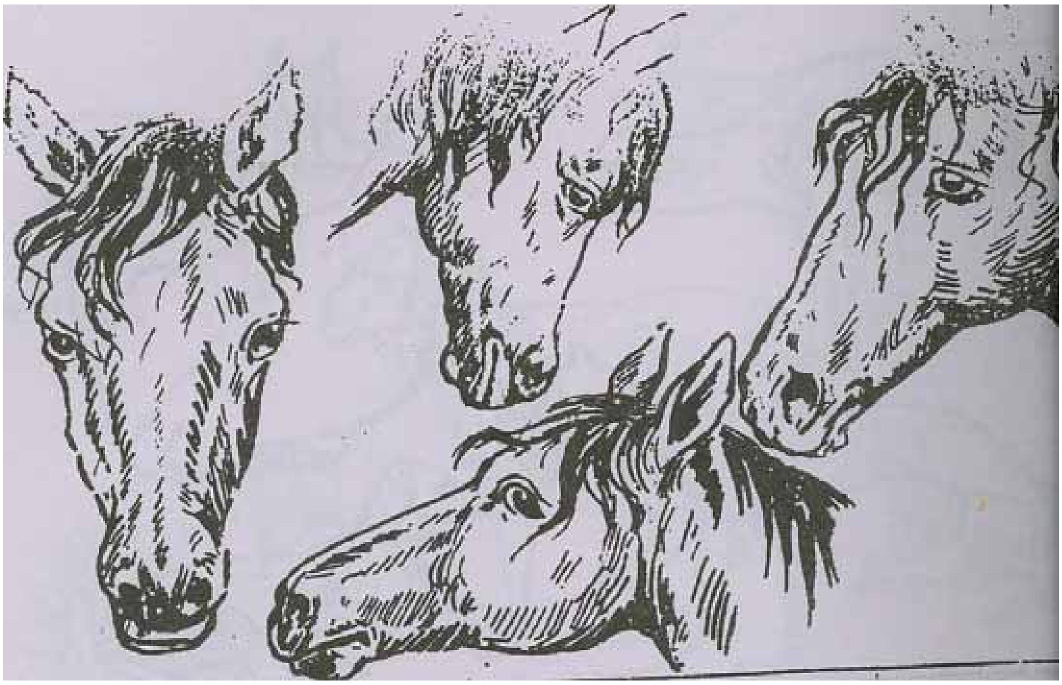

ارزونه:

- سکیچ او حرکتونه په سمه توګه انځور شوي دي؟
- د پردازونو په مرسته سیوری او روښنایي په پام کې نیول شوي دي؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه د آس یو حرکت انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوو لسم لوست

د آس د ککرۍ حرکتونه

موخه: له هغو رنګونو سره اشنا کيدل چې په آس کې ترسترګو کيږي.

پوښتنې:

- د آس په بدن کې کوم کوم رنګونه ښکاري؟
- کوم رنګ آس مو خوښيږي؟

ښاغلي ښوونکي دې:

د آس شکل په زده کوونکو باندې په تتو (خفيفو) خطونو سکيچ کړي. دسکيچ کولو او رنګه کولو په وخت کې دې دوی ته لازمه لارښوونه وکړي.

دسوالونو سم ځوابونه دې دوی ته ووايي.

فعاليت:

زده کوونکي دې لومړی دآس شکل په تتو خطونو سکيچ کړي او بيا دې په رنګه کولو پيل وکړي. هڅه دې وشي چې دپورتنې شکل رنګونه پکې وکارول شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- رنګ ورکول له اصل سره سمون خوري؟
- د رنګونو په ګډولو کې يې څومره مهارت ښودلی دی؟

کورنۍ دنده: يو ځل بيا په کور کې آس انځور او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلسم لوست

انګور

موخه: دانګور د وړي له انځور ولو او پرداز ورکولو سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- انګور د هېواد په کومو ځایونو کې پیدا کیږي؟
- څو ډوله انګور پېژنئ؟

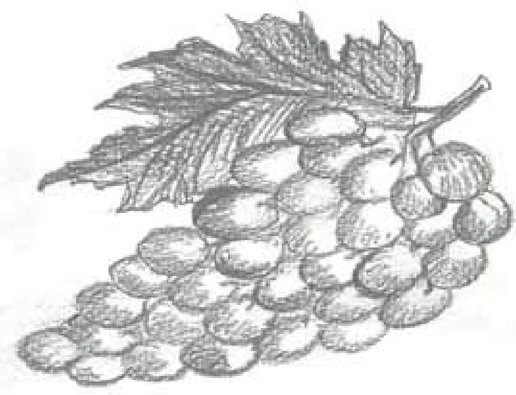

ګران ښوونکی دې:

د انګورو دوړي د سکیچ او پرداز په اړه زده کوونکو ته څرګندونې وکړي. دسیوري او روښنایی په انځورولو کې دې اړونده مرسته ور سره وکړي.

فعالیتونه:

لومړی پرپورتني انځور باندني خطونه انځور کړئ او بیا دخپل تصویرسیوري او روښنایي ته په غورېدلی بڼه پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

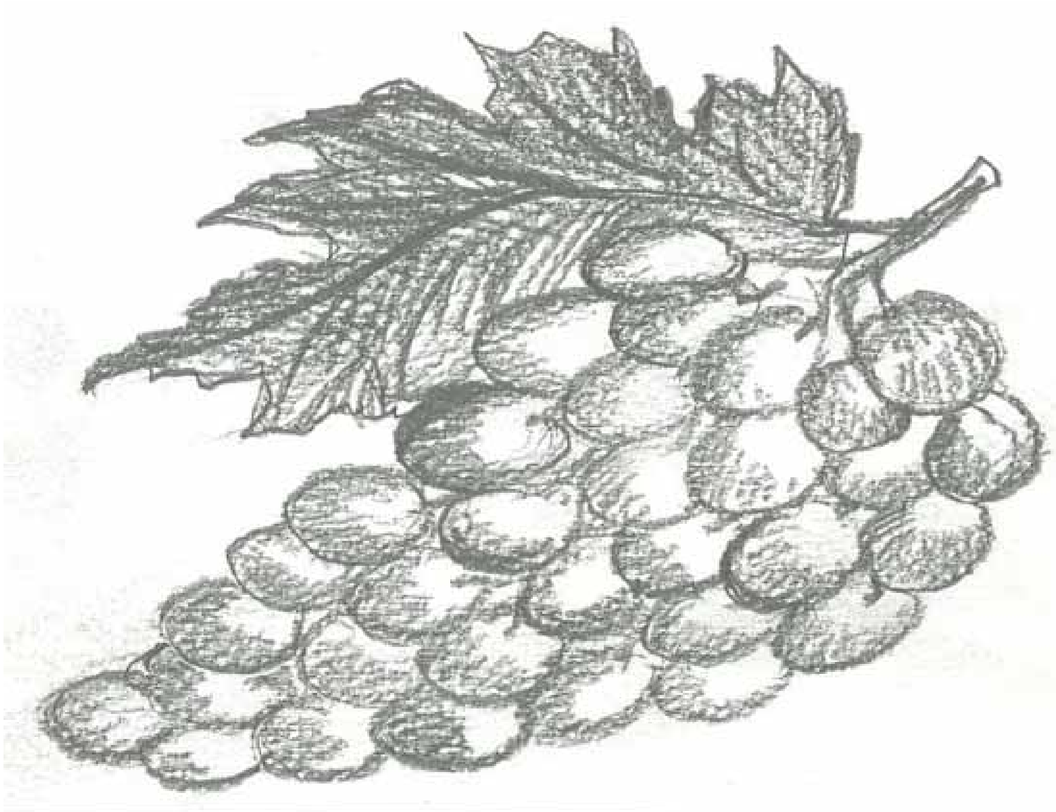

ارزونه:

- له انځور شوي شکل سره مينه.
- د ښوونکي لارښوونه په پام کې نيول شوې ده.

کورنۍ دنده: د انګورو وړې تمرين او پرداز ورکړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نولسم لوست

انګور

موخه: د انګورو دوړي له رنګونو سره دزده کوونکو اشنا کول.

پوښتنې:

- د رنګ له پلوه موخو ډوله انګور ليدلي دي؟
- د انګورو بېلونه دګران هيواد په کومو ولايتونو کې شته؟

ګرانو ښوونکو!

د انګورو د رنګونو په اړه زده کوونکو ته پوره معلومات ورکړئ!

د دوی کارونه دکتابچی په يوه ځنډه کې سم کړئ!

دپورتنيو پوښتنو ځوابونه په سمه توګه ورته ووايئ او زيار وباسئ چې د دوی ورتيا زياته شي.

فعاليتونه:

زده کوونکي دې په ډلو وويشل شي د انګورو دوړي او دهغې درنګونو په اړه دې خبرې وکړي او وروسته دې په انځورولو بوخت شي. درسمولو او رنګه کولو وروسته دې خپل رسمونه دميز په سر او يا د ټولګي په ديوال وځړوي ترڅو دوی خپل او دنورو رسمونه وګوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- زده کوونکي درنګونو توپیر کولی شي؟
- رنګونه په مناسبو ځایونو کې کارول شوي دي؟

کورنۍ دنده: د انګورو وړی رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

شلم لوست

پتنګان

موخه: د پتنګانو له انځور ولو او رنګه کولو سره د زده کوونکو اشنا کول.

پوښتني:

- پتنګان کوم کوم رنګونه لري؟
- کوم رنګ پتنګان مو خوښيږي؟

ښاغلی ښوونکی دې:

لومړی د پتنګ په هکله زده کوونکو ته څرګندوني وکړي. په سکيچ او رنګه کولو کې دې لازمه مرسته ورسره وکړي. زده کوونکو ته دې دنده وسپاري چې له ټولګي څخه دباندې پتنګانو ته په ډېره ځيرکتيا سره وګوري.

فعاليت:

زده کوونکي دې په خپله خوښه له پورتنيو شکلونو څخه يو سکيچ جوړ او د ښوونکي په لارښوونه دې يې رنګه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- ترکومه بریده پورې رنګونه په مناسبو ځایونو کې کار ول شوي دي.

کورنۍ دنده: یو پتنګ له ختو او یا کاغذ څخه جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ویشتم لوست

ابتکاري شکلونه

موخه: درنګ، ګوتو او خطونو په واسطه دا بتکاري انځورونوزده کړه.

پوښتنې:

- نوښتګر شکلونه ولې کاروئ؟
- له لاندې شکلوڅخه څه ډول خوند اخلئ؟

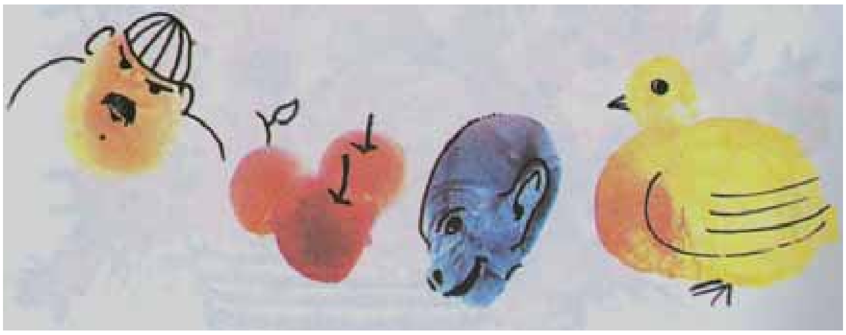

ګران ښوونکی دې:

زده کوونکو ته ووایي چې دکتاب په شکلونو سربیره هغه شکلونه چې له ټولګي څخه د باندې تر سترګو کیږي له هغو څخه هم ګټه واخلي. تر څو د دوی هنري تفکر وهڅول شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتني شکلونه انځور کړي. کولی شي چې له ټولګي څخه دباندې شکلونه هم انځور کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

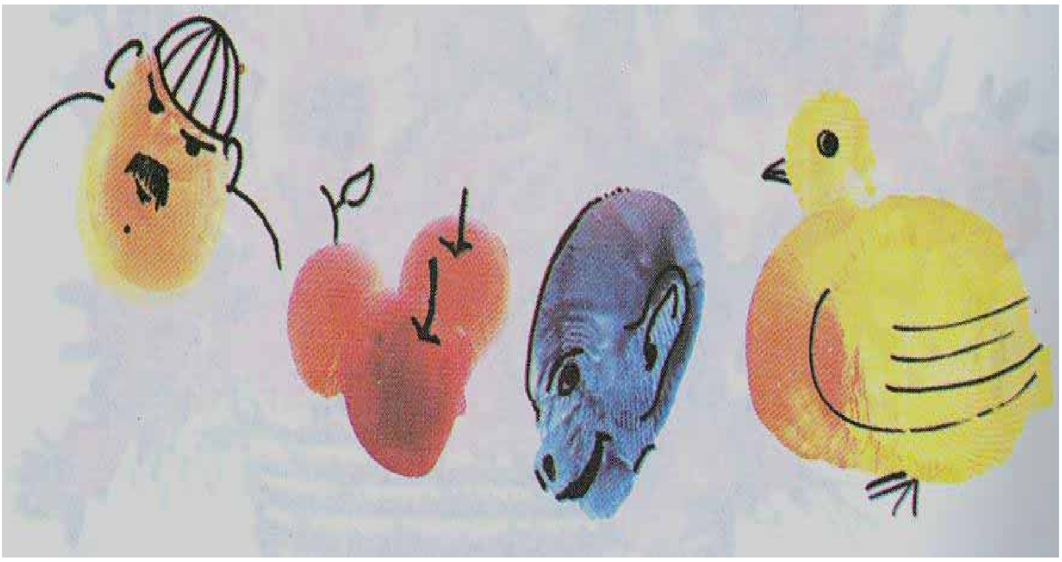

ارزونه:

- په ابتکاري انځورونو کې له خطونو څخه مناسبه ګټه اخیستل شوې ده؟

کورنۍ دنده: یو ابتکاري شکل په خپله خوښه انځور کړئ!

دوه ویشتم لوست

ډېزاین

موخه: د ډیزاینونو په جوړولو کې د چاپیریال له ساده موادو څخه ګټه اخیستنه او د رنګ له زده کړې سره د زده کوونکو اشنا کیدل.

پوښتنې:

- له خپل چاپیریال څخه د ډیزاینونو د جوړولو لپاره څه ډول مواد ټاکئ؟
- تر اوسه مو اسلامي ډیزاینونه لیدلي وو؟

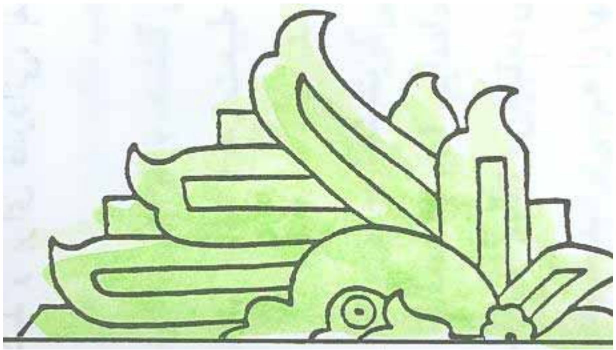

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکو ته سپارښتنه وکړه چې د چاپیریال له ساده موادو څخه ډیزاینونه جوړ کړي او په مناسبو ځایونو کې یې وکاروي. دوی کولی شي چې د ونو د پاڼو، پنډ کاغذ، دیوالونو، د جوماتونو له مینارو څخه چې د اسلامي دورو ډیزاینونه لري ګټه واخلي!

فعالیت:

زده کوونکي دې سربیره په ذکر شوو ډیزاینونو له ټولګي څخه د باندې کله چې کوم ډیزاین ووینی کولی شي چې په خپله خوښه یې انځور کړي. او د خپلو ټولګیوالو ننداري ته یې وړاندې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

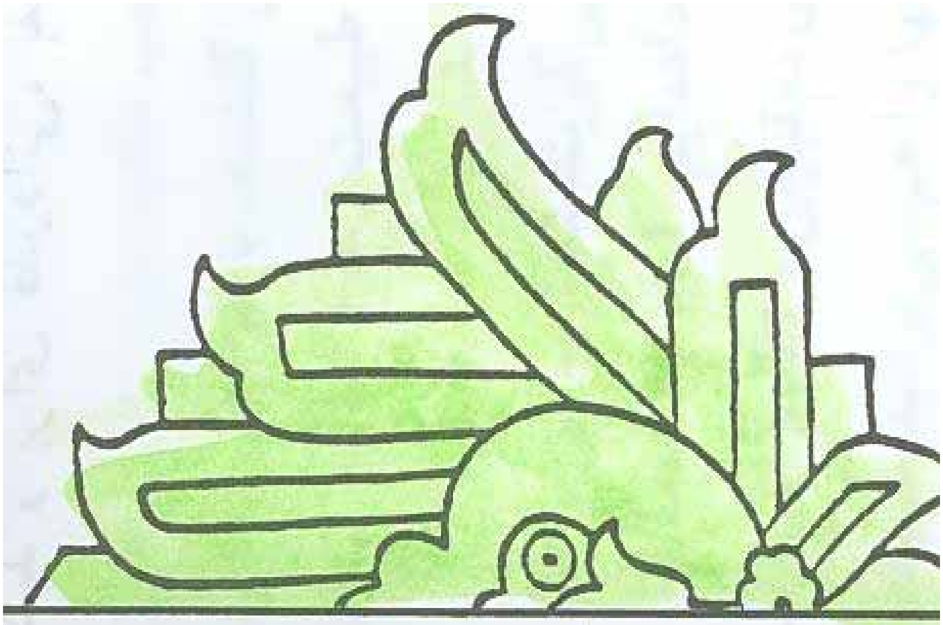

ارزونه:

- له طبیعي موادو څخه څومره ګټه اخېستل شوي ده؟
- مواد په ښه ډول ترتیب او تنظیم شوي دي؟

کورنۍ دنده: یو ډیزاین جوړ کړئ او د ښوونکي له نظره یې تیر کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

درویشتم لوست

ډیزاین

موخه: له طبیعي موادو څخه د ابتکاري ډیزاینونو له جوړولو سره آشنا کېدل.

پوښتنې:

- له کومو طبیعي موادو څخه ډیزاینونه جوړیږي؟
- د څه شي لپاره فکر کوئ او څه شی جوړول غواړئ؟

ګرانه ښوونکیه:

زده کوونکي وهڅوئ چې د نوښتګرو ډیزاینونو لپاره ډېر فکر وکړي ترڅو دوی هغه شی یا شکل چې په فکرکې یې ګرځي جوړ کړي. تاسې دوی ته لاژمه لارښوونه وکړئ! د دوی انځورونه او یا هغه شی یې چې جوړ کړی دی دزده کوونکو دننداري لپاره په دیوال وځړوئ چې د دوی ذهني استعداد وده او پراختیا ومومي.

فعالیت:

کله چې زده کوونکي یو ډیزاین جوړ وی ښایي لومړی ښه فکر وکړي او بیا هغه جوړ کړي. تاسې کولی شئ چې بېل بېل ډیزاینونه انځور کړئ!

ارزونه:

- د يوه ټاکلي شکل د جوړولو لپاره دزده کوونکو د فکر څرنګوالی؟
- له طبیعی موادو څخه سمه ګټه اخیستنه؟

کورنۍ دنده: په خپله خوښه یو شی جوړ کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورویشتم لوست

ډیزاین

موخه: په ډیزاینونوکې د رنګ له انتخاب او استعمال سره اشناکېدل.

پوښتنې:

- کوم رنګونه موخوښېږي نومونه يې واخلئ؟
- د ډيزاينونو له رنګه کولو څخه څه احساس درته پيدا کيږي؟

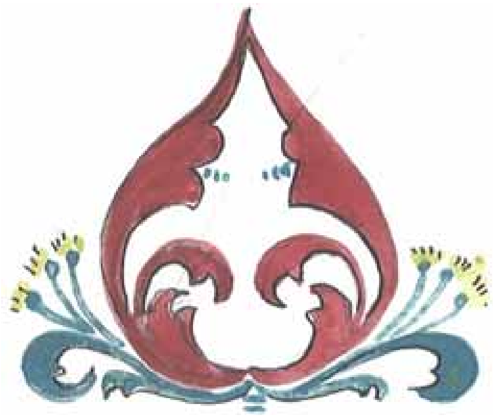

ښاغلي ښوونکي دې:

زيار وباسي چې زده کوونکي په سمه توګه سکيچ کولو او د ډيزاينونو تنظيم کولو ته وهڅوي او د دوی رسمونه اصلاح کړي.

فعاليت:

پورتنی شکل سکيچ او رنګه کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

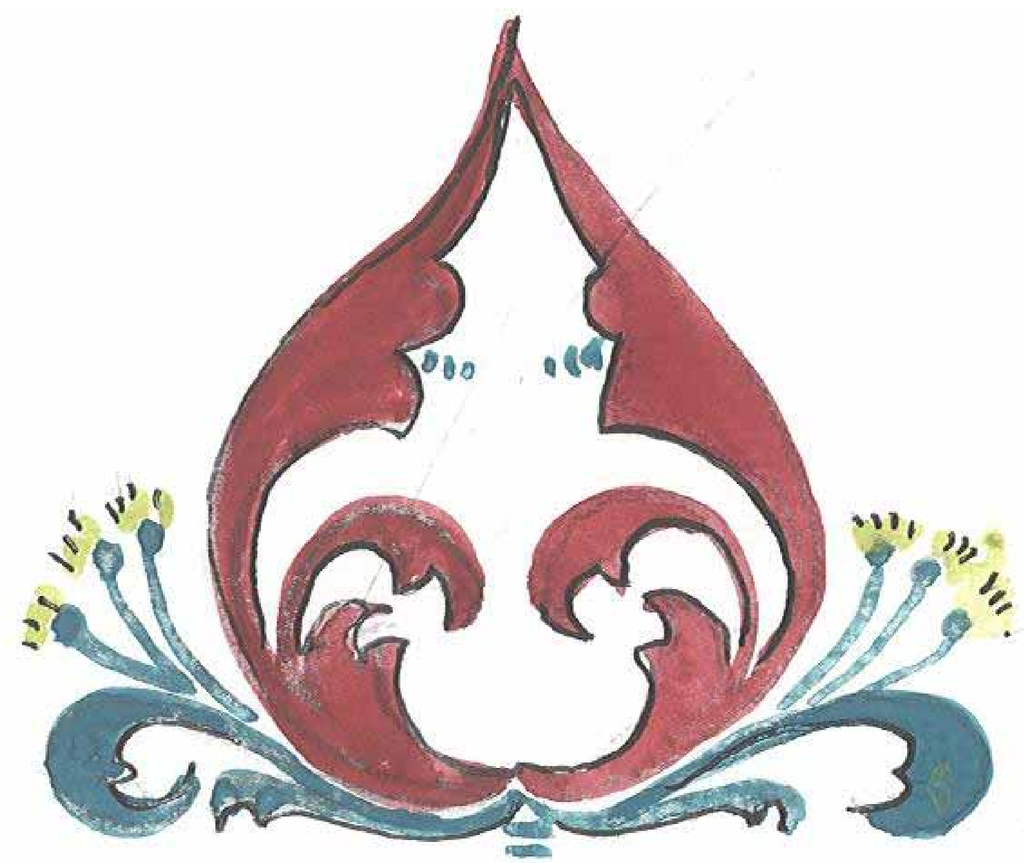

کورنۍ دنده: ډول ډول ډیزاینونه انځور کړئ!

پنځه ویشتم لوست

خیالي انځور

موخه: د خیالي رسمونو او دهغو په اړه له فکر کولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- د انځورولو له پاره کوم شکلونه په خیال کې لرئ؟
- د خیالي شکلونو انځورول څه ګټه لري؟

ښاغلی ښوونکی دې!

د خیالي انځورونو په هکله زده کوونکو ته معلومات ورکړي.
دوي دې فکر کولو او د خیالی انځورونو رسمولو ته وهڅوي او د دوی رسمونه دې اصلاح کړئ!

فعالیت:

د ښوونکي لارښوونې په پام کې ونیسئ او له خپل فکر څخه یو شکل ترسیم کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

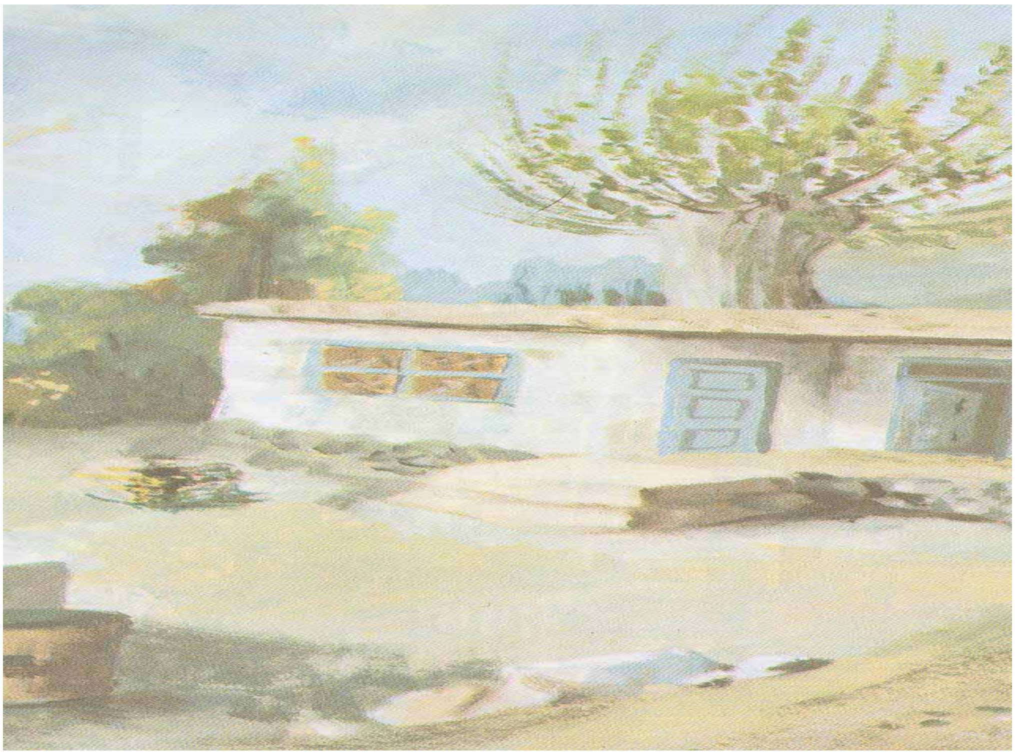

ارزونه:

- د فکر کولو مهارت؟
- د عملي کولو مهارت؟

کورنۍ دنده: نوښتګر رسمونه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

شپږ ویشتم لوست

ابتکاري شکل

موخه: د ابتکاري شکلونو له طرحه کولو سره اشنا کېدل.

پوښتنې:

- کله مو ابتکاري شکلونه جوړ کړي دي؟
- کوم شیان استعدادونو ته وده ورکوي؟

ښاغلیه ښوونکیه:

زده کوونکو ته ور وښیاست چې له طبیعي موادو څخه کوم شیان جوړېدلی شي. تاسو د شکلونو دجوړېدو په وخت کې له دوی سره لازمه مرسته وکړئ او لاندېنی فعالیت په دوی باندې سرته ورسوئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې سربېره په پورتني شکل یو بل خیالي شکل له خپل فکر څخه جوړ کړي او خپل کار دې نورو ټولګیوالو ته ور وښیي چې په کارکې د دوی د پرمختګ سبب شي.

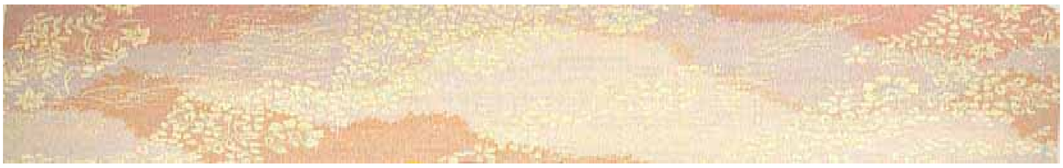

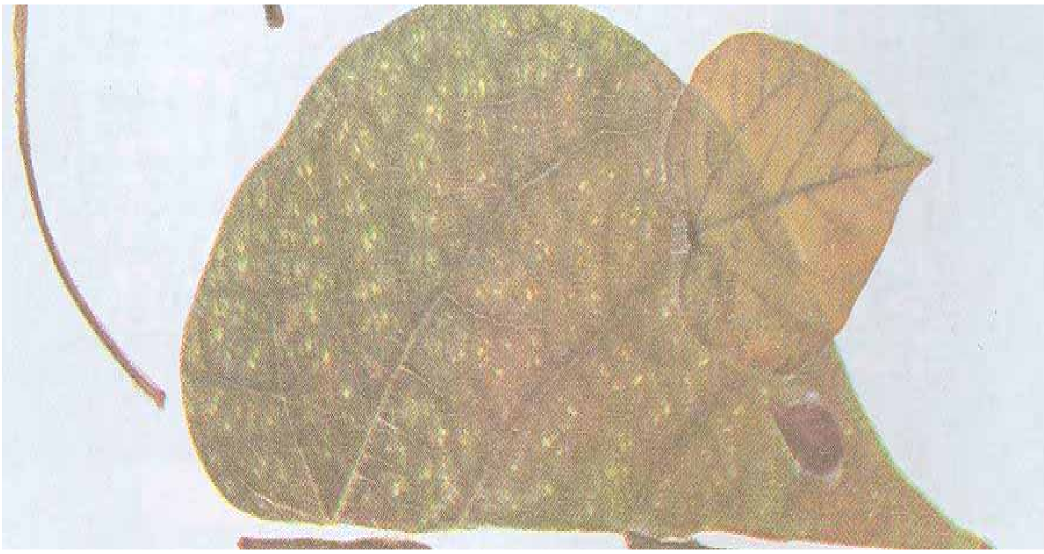

ارزونه:

- له ابتکاري رسمونو څخه مناسبه ګټه اخیستنه؟
- د ابتکاري شکلونو د جوړیدلو توان؟

کورنۍ دنده: ابتکاري شکلونه تمرین کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووه ویشتم لوست

ابتکاري شکلونه

موخه: د چاپیریال له موادو څخه د ابتکاري شکلونو زده کول.

پوښتنې:

- هغه مواد چې ابتکاري شکلونه ترې جوړیدلی شي کوم دي؟
- د چاپیریال له موادو څخه کوم شیان جوړ ولی شئ؟

ګران ښوونکی دې:

د ابتکاري شکلونو په اړه زده کوونکو ته معلومات ورکړي او دوی ته دي سپارښتنه وکړي چې د پورتني شکل په پام کې نیولو سره د چاپیریال له موادو څخه لکه دیوه خود کار قلم دنل په واسطه درنګونو پو کول، په رنګ ککړ شوی تار، پنډ کاغذ، بیاتي کولواو دونو دپاڼو او شاخو څخه یو ابتکاري او هنري اثر جوړ ولی شي.

فعالیت:

زده کوونکي دې پورتنی شکل جوړ کړي او هم دې ددې په څنګ کې یو بل ابتکاری شکل جوړ کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارزونه:

- د زده کوونکو د ابتکار توان.
- د موادو د پیدا کیدو مهارت.

کورنۍ دنده: یو ابتکاري رسم انځور کړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

اته ویشتم لوست

کاغذي ګلونه

موخه: دکاغذي شکلونو له جوړولو سره اشنا کیدل.

پوښتنې:

- له سپینو او رنګه کاغذونو څخه کوم شیان جوړ ولی شئ؟
- د کاغذي شکلونو له جوړ یدو څخه څه احساس درته پیدا کیږي؟

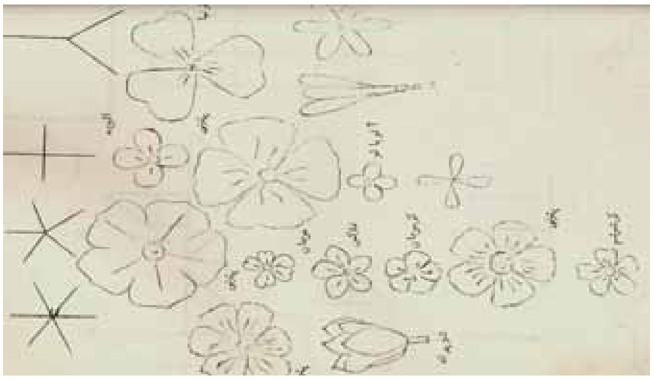

ګران ښوونکی دې:

د کاغذي شکلونو په ټولو پړاوونو زده کوونکي وپوهوي او د شکلونو جوړ ولوته یې وهڅوي ترڅو د هغوی وړتیا وده وکړي.

فعالیت:

د پورته شکل پړاوونه په ځیر سره وګورئ او هغه په ډیر غور سره د ښوونکي د لارښوونې پربنسټ سرته ورسوئ تر څو هغه شکل چې غواړئ لاس ته راشي.

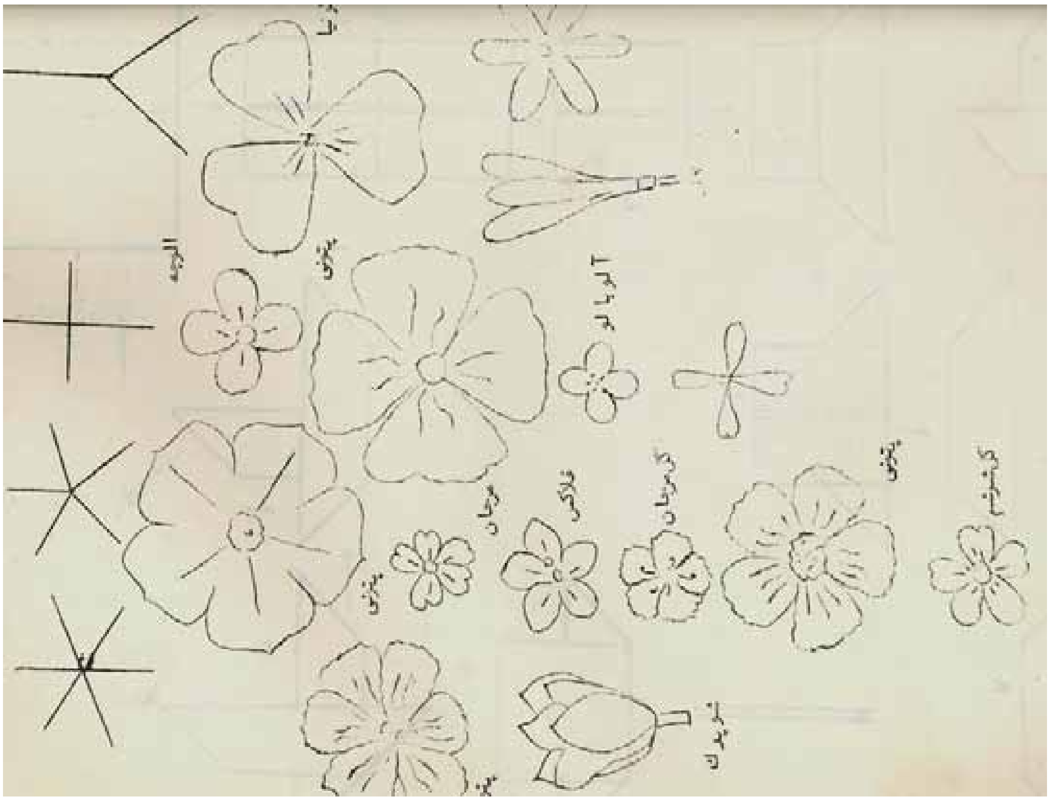

ارزونه:

- دکاغذي شکلونو د جوړیدو په اړه دزده کوونکو استعداد.
- د زده کوونکو کار.

کورنۍ دنده: په کور کې له خپلو لویانو څخه دکاغذي شکلونو په جوړولو کې مرسته وغواړئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ویشتم لوست

دوه بې طرفه رنګونه

موخه: د دوو بې طرفه رنګونو او دهغو دکارولو سره دزده کوونکو آشنا کول.

پوښتنې:

- په نقاشۍ (انځورګرۍ) کې بې طرفه رنګونه څه دنده لري؟
- بې طرفه رنګونه په طبیعت کې لیدلی شئ؟

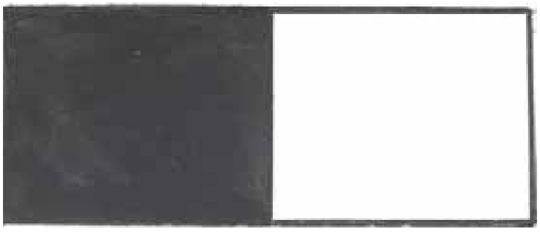

ښاغلی ښوونکی دې!

له هنري پلوه تور او سپین بې طرفه رنګونه دي زده کوونکو ته دغه دوه بې طرفه رنګونه ور وپیژني! بې طرفه رنګونه د سیورې او روښنایۍ په ښودلو کې استعمالیږي یعنې سیورې په تور رنګ او روښنایي په سپین رنګ انځوریږي درسم هغه برخې چې سیورې ولري هغه په تور رنګ او روښنایي په سپین رنګ کار ول کیږي او تاسې یې په پورته شکل کې په اسانۍ سره لیدلی شئ.

فعالیت:

زده کوونکي دې دوه بې طرفه رنګونه په ډیر غور او څیر سره دښوونکی دلار ښوونې او له پورتني شکل سره سم وکاروي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دیرشم لوست

خیالي انځور

موخه: هغه شکلونه چې د زده کوونکو په ذهن کې ګرځي د کاغذ په پاڼه دهغو له انځور ولو سره آشنا کول.

پوښتنې:

- څه ډول فکر کوئ او څه شی انځور وئ؟
- دخیالی شکلونوله جوړېدو وروسته څه احساس درته پیدا کیږي؟

ښاغلی ښوونکی!

زده کوونکي دشکلونو په انځور ولو کې فکر کولو، تکل کولو او نوښت ته وهڅوئ او لازمه لارښوونه ورته وکړئ! دخیالي رسمونو په هکله څه ناڅه معلومات ورکړئ! زیار وباسئ چې په علاقه مندی، سره ذکر شوي کار په عمل کی پلی کړي.

فعالیت:

مخکې له دې چې زده کوونکي شکلونه انځور کړي. څو شیبې دې دهغو په هکله فکر وکړي او بیا دې دهغو په کار کولو لاس پورې کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library